

3. Ulusal

Gökyüzü Gözlem Şenliği

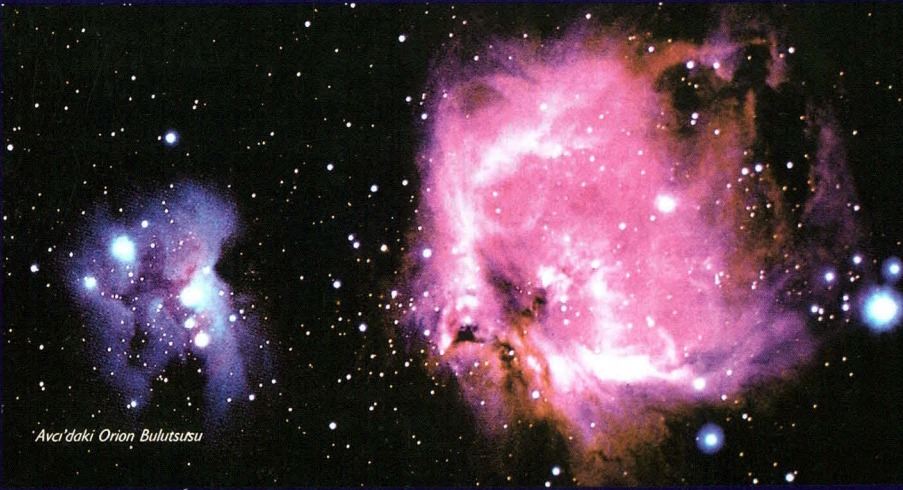
Ulusal Gökyüzü Gözlem Şenliği'nin ilki, iki yıl önce 15-18 Ekim tarihleri arasında Antalya-Beydağları'ndaki TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi'nin (TUG) önünde yapılmıştı. Geçtiğimiz yılsa şenlik, 1-3 Ekim tarihleri arasında Ürgüp'te Mustafapaşa Beldesi'ne bağlı Gölge tepesinin eteklerinde yapıldı.

Bu yıl Gözlem Şenliği'nin üçüncüsü, yine Antalya Beydağları'nda, Saklıkent'te gerçekleştirildi. Gözlem yeri olarak Saklıkent'in seçilmesinin nedeni, buranın hem ışık kirliliğinden etkilenmiyor olması hem de TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi'nin bulunduğu Bakırlitepe'ye çok yakın olmasıydı. Yer seçiminden sonra, her ne kadar şenlik 1-3 Eylül tarihleri arasında olsa da, Temmuz ayında şenlik hazırlıkları yoğun bir biçimde başladı.

Bilim ve Teknik Dergisi'nde yayımlanan şenlik duyurusundan sonra gelen telefonlar ve mektuplar, bu yıl da gökyüzünü sevenlerin bizi yalnız bırakmayacağını anlattı bize. Bir yandan şenliğin düzenlenmesinde bize yardımcı olan TUG'la görüşmeler yapılırken, bir yandan da katılımcılara verilecek broşür ve dosyalar hazırlandı. Davetiyeler ve t-

shirt'ler bastırıldı. Pankartlarımızı ve afişlerimizi hazırlayıp heyecanla beklemeye koyulduk. Hazırlık çalışmaları sürerken, bir yandan da şenlikte teleskopların başında görev alacak uzmanlarla görüşmeler yapıldı. Önceki iki şenliğe katılan uzmanlar, bu yıl da bizimle birlikteydi. Ege Üniversitesi'nden Profesör Zeynel Tunca, bu şenlikte de bizi yalnız bırakmadı. Ayrıca, İstanbul Üniversitesi'nden Profesör Dursun Koçer ve Hasan Esenoğlu da bizlerle idi.

Şenliğin başlamasına birkaç gün kala, arkadaşlarımız, oradaki son hazırlıkları yapmak için Antalya'nın yolunu tuttular. Ankara'da kalanlarsa, bir yandan şenlik için gereken son hazırlıkları tamamlarken, bir yandan da dergiye yazılarını yetiştiriyorlardı. Sonunda 1 Eylül günü geldi. O gün öğlen saat bir buçuktan sonra katılımcılarımız, Antalya'daki buluşma noktalarında toplanmaya başladılar. Akşamüzeri beşte, Gözlem Şenliği etkinliklerinin yapılacağı Saklıkent'e doğru otobüslerle yola koyulduk. Beydağları'nın içinden kıvrıla kıvrıla giden minibüslerin içinde kimilerimiz dışarıdaki eşsiz manzarayı seyretmeyi yeğlerken, kimilerimiz de yeni dostluklar kurma peşindeydi.

Ava'daki Orion Bulutsusu

Andromeda Gökadası

İlk etkinliğimiz, Beydağları'nın zirvelerinden biri olan Bakırtepe'de bulunan Ulusal Gözlemevi gezisiydi. Gözlemevi'ne çıkmadan önce Saklıkent'te küçük bir mola vererek yüksekteki iklim koşullarına uygun giysilerimizi giydik. Gözlemevinde, yeni devreye girecek olan 150 santimetre çaplı büyük teleskop tanıtıldı, daha küçük, "amatör" teleskoplarla da Ay ve Venüs gözlemlendi. Daha sonra yine otobüslerle Saklıkent'e geri dönüldü.

Saklıkent'teki etkinlikler, Zeynel Tunca'nın temel gökbilim konusunda bilgi vermesiyle başladı. Sonra, Sinan Kaan Yerlikaya, bizlere amatör gökbilimcilikten söz etti. Daha sonra da gözlemler başladı. Gözlem alanında, teleskopların başında bekleyenler bir yandan gökbilim konulu sohbetler yapıp bildiklerini birbirleriyle paylaşıyor, bir yandan da uzmanların anlattıklarını dinliyorlardı. Bu yıl da gözlem alanından "Jüpiter'in uydularını görmek isteyenler bu teleskopaaa!" , "En güzel Satürn buradaaaa!" gibi coşkulu sesler eksik olmadı. Bu yıl şenlik daha önceki yıllara

göre bir ay kadar daha erken bir tarihte yapıldığı için, gece hava, önceki yıllarda olduğu gibi soğuk olmadı. Yine de üşüyenler, uyarılarımız doğrultusunda yanlarında getirdikleri kazakları ya da montları giyerek gözlemin tadını çıkarmayı sürdürdüler. Katılımcılar, teleskopların başında sırayla gözlem yapıyorlardı. İlk gözlemden sonra verilen arada acıkanlar karınlarını doyurdular, üşüyenler çay, kahve içerek ısındılar, susayanlar susuzluklarını giderdiler. Bu yıl da katılımcılarımızın arasında pek çok genç ve çocuk vardı. Aralarda Billim Çocuk okullarının kimileriyle sohbet etme fırsatı da bulduk.

Daha sonra, TÜBİTAK'ta görevli gökbilimcilerden M. Emin Özel, katılımcıları yer dışı yaşam araştırmaları

konusunda bilgilendirdi. Zeynel Tunca'nın ağzından TUG'un yapılışının heyecanlı öyküsünü dinledik. Bu seminerler yapılırken, gözlemler sırasında yorulan uzmanlarımız da dinlenme olanağı buluyorlardı. Seminerler bitince, kısa bir aradan sonra gözlemler yeniden başladı. Teleskoplar yeni gök cisimlerine yöneltildi. Katılımcılar yine teleskopların başında sıraya girerek izledikleri gök cisimleri hakkında uzmanların verdiği bilgileri dinlemeye başladılar. Gözlem alanındaki tek ışık kaynağı, uzmanların teleskoplarının ayarlarını yaparken kullandıkları, kırmızı kâğıtlarla maskelenmiş fenerlerdi. Fazla parlak olmayan kırmızı ışık, gözlemi zorlaştıracak bir etki yapmadığından, bütün gök cisimleri pırıl pırıl görülebiliyordu. Gecenin sonunda katılımcılarımızın çoğu minibüslerle Antalya'ya dönerken, bir bölümü de Saklıkent'te konaklayarak sabah dönmeyi yeğlediler. Bu program, Türkiye'nin dört bir yanından gelen, gökyüzüne tutkun 350 kişi için üç gün boyunca yineleni.

Aslı Zülâl